

Latweeschu Uwises.

Nr. augstas Geweschanas = Kommissiones sinau un nowehleschanu.

Nr. 30. Zettortdeenâ 29tâ Jubli 1826.

Pawehleschana

L a h s K e i s e r l i c h e s G o t t e s d i e n s t e ,
ta Patwaldineeka wiffas Kreewu semmes u. t. pr.,

no

K u r s e m m e s G u b e r n e m e n t e s W a l d i s c h a n a s ,
iffatram par sinnaſchanu.

Kad zaur Kursemmes Kameralteesu tam augstam Generalgubernatoram no Pleſſawas, Widsemmes, Jggauunsemmes un Kursemmes ic., Marki Paulucci, ta Leepajas andeleschanas kommitteje luhgſchanas grahmatu irr zehluſi preeſchâ, dehl nozelschanas daschadas teem tur andeledameem kôhpmanneem par ſtahi un truhkunu noteekamas nepareisibas, par fo Kursemmes Gubernementes Waldiſchanai ſawſ padohms bij jaisteiz, un kad nu tas augsts Generalgubernatora kungs us ſcho grunti to isdarrischanu to, par islihdſinaſchanu to preeſchâ zeltu ſuhdſeſchanu un par nowehrschanu wiffas nebehdibas un pahrtahpſchanas to andeleschanas teesu, isdohmatu ſpreedumu par labbu turrejis, tad no Kursemmes Gubernementes Waldiſchanas ikweenam, kam peekriht, par sinnaſchanu un pilnigu paklauffſchanu ſcheitan tohp fluddinahts un ſinnams darrihts:

- 1) Pehz S. 85. to wiſſeangſtali apſtiprinatu jo pilnigi iſteiktu andeleschanas liſkunu, fur ſtahw eelſchâ:
„Par nowehrschanu wiffas nepareisibas, kas pee prezzu apfahrtnessiſchanas eelſch pilſateem warr notikt, tohp nolikt, ka eelſch pilſateem, bes tirgeem, us eelahm un eelſch trakteru nammeem tikſai brihw irr, ehdamas leetas, gahrdunus, ſchuhtas ſemneeku drahnas un zittus ſemneeku rohku darbus apfahrt neſt.“
wiſſa apfahrt neſſiſchana to prezzu no weena namma us ohtru, kas tai ſteppenai andeleschana ar aisleegtahm prezzehm zeltu rahda, pawiffam paleek aisleegta, jo winnahm zaur to, ka par ſawahm prezzehm us Palanges tamoschnu to tullu, ka peenahſahs, nomafajusſchâs, brihw irr, tahs eweſt.
- 2) Tahm no Pruhſchufemmes atnahdamahm ſeewahm ta pahrdohſchana no puttraineem, kohkuangleem, ſiwim un dahrfuſafnehm eelſch pilſata naw aisleegta, jo winnahm zaur to, ka par ſawahm prezzehm us Palanges tamoschnu to tullu, ka peenahſahs, nomafajusſchâs, brihw irr, tahs eweſt.
- 3) Tahs jau islaiſtas pawehleschanas dehl uspirkſchanas un pahrfuſtſchâs, tik labbi Leepajas polliſteefai ka Grohbines pilſkunga teefai zeeti buhs wehrâ nemt.
- 4) Kad ir zitti pilſata eedſihwotaji ar to ammatu pinnahs, kas ſwehrinateem mehklereem peekriht, jeb kad kôhpmanni pee pahrdohſchanas ſawu prezzu tahdus zilwekus peenem, tad abbeem ta ſtrahpes nauda no 50 rubleem banko tai apgahdaschanas teefai par labbu irr jamafsa un Leepajas wetteſteefai ſcho naudu no iffatra ikreis buhs peedſiht.
- 5) Tai Leepajas polliſteefai zeeti us to irr jarauga, ka no Schihdeem jeb no zitteem us ſwehdeenahm un ſwehtkeem ne tohp andelehts.
- 6) Ta jau zaur to patentu no 19ta Nowembera 1820 S. 2. islaiſta pawehleschana par apturreſchanu tahs neteeſigas andeleschanas to Schihdu us ſemmehm ſcheit tohp atjaunota par pilnigu paklauffſchanu un ar ſcho peekohdinaſchanu, ka tas pee pilſata peerakſihts kôhpmans tikſai tanni renteies aprinkl, fur wiſſch peerakſihts, warr andeleht, un tadehl tahm pagasta teefahm, ja ne gribb ikreis kad tam tohp

prettim darrihts, eefsch naudas strahpes no 25 rubleem banko eekrist, itt ruhpigi un zeeti us to wehranemshanu schihs nolitschanas irr jawakte.

- 7) Zeem frohdineeem us semneem, kad tee ne peederr pee kahdas gilbes, ne mas naw brihw anbeleht un ir teem kas gildu naudu maksa, pee strahpes tahs atnemshanas, buhs noturretees no wiffas uspirkschanas un pahrkuptschoschanas tahdu prezzu, kas us pilfatu pehz pahrdohshanas tohp nowestas.
- 8) Talihds arridsan eefsch frohgeem ne buhs ismainiht linnus un fannepes prett brandawihnu, nedf labbibu prett sahli un silkeem pee strahpes tahs eefsch likumeem nospreestas atnemshanas un weenas naudas strahpes no 25 rubleem banko, ikreis kad tam tohp prettim darrihts.

Pehz ka tad iktrats sinnahs isturretees un no skahdes un nelaimes fargatees.
Zelgawas pilli 12ta Juhli 1826.

(S. W.)

(Nr. 5029.)

Kurfemmes Ziwigubernators Baron P. von Hahn.

F. von Klein, Waldischanas rahst.

F. Ebeling, Waldischanas rahst.

A. Weidler, Waldischanas assessor.

W. Diederichs, Waldischanas sekreters.

No Zelgawas 26ta Juhli.

Pehz ilgi fausa un karsta laika tanni 24ta deena schi mehnescha tumfschi pehrkona mahkuli faweljahs, un weens spehrens ittin klautuma un stiirs bij, bet ka sadfird, ne kahdu skahdi darrihts. Gan mas nolihje, jo tas brihscham wakkaras auksts wehisch aisdenn tohs leetus mahkulus. Rudsu un fweeschu lauft jau wiffi nokohpti un daschäs weetäs jau driht warrehs ausas plaut un linnus pluhft. Dahrsu augli schogadd pagallam flikti isdewusch, kahposti no spradscham noehsti un isdeggi, sirni parleeku agri dseltani palikke, ahboli un bumbehres, kas wehl atlikfusch, masi un naw eenahfusch, pilni ar tahrpeem semme friht, tikkai no kesbehrechm un wisswairak no stikkenbehrechm un sustereem Deewa fwehtiba bij un ka leekahs ir no pluhneem ne buhs truhkums. Ta duhmu smacka muhs brihscham wehl ne atstahj, to paschu arridsan laudis ohde tanni gadda 1783, kad, tahlu no mums, Sizitieru fallä un Itahlias semme zaur semmes trihzeschanahr dauds pilfati pohsta gahje. Zaur meschu degschanu ween, jebfchu no dauds un tahlahm semneem no tahs raksta, schi duhmu smacka gan ne warr rastees. Ir Pehterburgä no waffaras eefahfuma leels karstums bijis; tikkai 21ma Juhni un 7ta Juhli deena leetus effoht gahsees, bet bes schahm deenahm ne lahste ne bij nokritusi. No Sweedru semmes raksta, ka no ta fausa un karsta laika ne ween labbibas, bet ir seena truhkums, ta ka ne sum ka zilweki un loh-

pi warrehs glahbtees. Kohfi stahw bes augleem, gan driht bes lappahm, us laukeem wiff saltums nosuddis. To paschu arridsan no Dahnu semmes raksta, un no Englenderu un Skottu semmes irr ta sinna, ka us dauds kalneem filli eefahfusch deggi, weena widdu ir 200 aites sadeguschas un eefsch uppehm laschi no karstuma nosprahgst. Ne weena gadda arridsan tik dauds zilweki pee masgafshanas eefsch uppehm farwu nahwi atraddusch, ka schinni gadda.

No Engurehm.

(Jau isgahjuschä semmä eesuhthts.)

Tahs meefas fwezze irr ta azz! Weens pateefigs wahrds, kas pasaulä, no pascha Jesus teikts, wehl atskann. Rä nelaimigs weens zilweks irr, kam azzu gaischums truhft, kas to fauli ne warr redseht un kam wiffur tumfscha nakts ween leekahs. Tahda leela meefas nelaimä buhtu Engures zeemä tas fainneeks Rihsche Pehteris gluschi pagahjis, kad schehligas firdis to ne buhtu paglahbuschi. Diwi gaddus winsch zeete gauschi stiiras fahpes galwä un azzis. Par nakti tas ne warreja gulleht, nei gaismu par deenu panest. Sahles un padohmu winsch gan luhgdams mekleja, fur ween warreja, bet ne fur ne atradde. Bet pehz gruhstahm zeeschannahm tam leels un labb paligs nahze. Zapatte mihta un firdschehliga fweeschineeze muhsu muischä, kas jau aisphehrnä gadda to wezzu nabba-dsihti Edde, ka eefsch tahs awises no 1825

Nr. 22. irr laffams, libds paschu mirschanas beenu tik labfirsnigi kohpusi un ir par itt gohdi-geem behrehm gahdajusi, tapatti dabbu ir scho ar azzim nelaimigu Pehteri redseht. Tuhdal ta raksta grahmatu us Zelgarwu pee ta lohti prah-tiga un labpraht palihdsiga daktera D***, kas jau par funteem, ar azzim pagahjuscheem, pa-ligu naw atrahwis, un zif warredama tam tahs kaites isstahsta. Tas tai atraksta, ka labbafi buhtu, kad patš dabbutu winnu papreefsch ap-raudsicht, un tad labpraht libdsesim, zif ween warresim. Patte nu braukdama us Zelgarwu, nem Pehteri libds un peewedd to pee daktera. Winsch to apraudsijis, dohd labbu zerribu, un ir sahles, isstahstidams, ka tahs jabruhke un ka tam pee tahm jaturrahs. Nobraukuschi atkal us Engurehm, ta iddeenah patte noeet eefsch Pehtera mahjahm, tam tahs sahles eefsch azzim laist un us ta skattitees, ka wisz pehz daktera wahrdeem pareisi tohp darrihts. Ta pahri par divi gaddeem par winnu gahdajusi un tahs azzis tam kohpusi, tai nu ka labbai dwehselei tas faldais preeks irr, ka schis Pehteris nekah-das leelas sahpes wairs ne manna, ka wissur warr stasgahnt un darbu pastrahdaht, kad tik pa-scham tihf, un zerrams irr, ka ir-ta masa azzu wahjiba, fo tas pee wehtraina laifa wehl sajuht, ar jo siltaku laifu gluschi nosuddihs. Kas nu tahdu labbu un krittigu darbu tahs schehlastibas un tuwaka mihlestibas no skadra labba prahta, bes kahdas maksas, tik ilgi bes wissas apnisscha-nas darrihs? — Kurram labbam tas warr darriht preeku to sinnaht, tas lai arridsan to sinn! Winnaas gohda wahrds irr — Julie Bunzendorff.

B — t.

Atbildes us Lihsites jautaschanahm.

„Ko gan darru?“ prassi tu?

Pehz tew ween es kahrojohs,

Algodamees nopuhschohs.

Dailums ta ka zerriba

Mannu firdi pahrdalla.

Prassi tu: „Ko dohmaju?“

Mannas dohmas tewi ween

Beeti flehdsu. nakt! un deen!

Degdams tahdas leesminas,
Kas ne muhscham dsefchamas.

„Ko jel fakku?“ prassi tu?

Kur irr, faku, pasaulē

Skaitaka ne Lihsite?

Kaut tik winaas firsnina

Ne mahjotu bahrsiba!

Prassi tu: „Ko wehleju?“

Mihlestibas firdehstos

Tew ween patikt wehlejohs.

Bet ja ne, tad nowahrgschu,

Lihds man kaps dohs meeribu.

— 3.

Divi Jggauunu fakkami wahrdi.

Utraitnis gan dabbu zittu fecwu, bet behrni ne dabbu lehti ohtru mahti.

Deews raddija putnu us freeschanu, zilweku us strahdaschanu.

A t b i l d e s c h a n a.

Divi zilweki pilsehnta eela ahtri fastappufchees zits zittu ne tihfschi bet stipri grubde. „Nu!“ isfauze tas pirmas ar dusnigu prahtu, „es ne „greesfschu ikkurai zuhkai zeltu!“ — „Bet „es to gan darru,“ atbildeja tas ohtrais un kahpe pee mallas. L — g.

Teefas fluddinaschanas.

Tahs tam Ebreeram Selig Abraam Simsohn peederrigas un tam Lessenes waggaram Putnia Jannim kihla eedohtas, bet libds schim zaur atlihdsinaschanu nau isnemtas leetas, prohti gultu drahnas, apgehrbji; masgajamas drahnas un namma rikti tanni sta Augusta fchi gabba pehz pusedeenah pulksten 2. pee Lulkumes aprinka teefas tam wairak fohlidamam uhtropē taps pahredohtas, kas scheitan tohp sinnaas darrihts.

Lulkumē 19ta Juhli 1826.

Brinden, affessers.

(Nr. 568.)

Sekrechrō George Paul.

Pehz spreeduma tahs Bezauzes muishas pagastia teefas tohp wissi, kam kahdas taisnas prassichanas pee ta zittahrtiga fainneeka Albrecht Klahwa buhtu, kas sawas mahjas, nespehziabas dehl, patš nodewis, un par kuera mantu konkurse spreesia, ar scho teefas fluddinaschanu aizinati, lai wiswehlaki libds 18tu.

Septembara mehnescha beenu schi gabba pee schihs pagasta teefas peeteizahs.

Wezauze 26tâ Zuhni 1826. I

††† Schabre Jurriß, pagasta wezzakais.
J. G. Mellien, pagasta teefas srihweris.

No Jaunaspiß pagasta teefas tohp wiffi tee faazi-nati, kam prassischanas pee ta lihdschinniga fainnee-ka Wille Andreija un ta nomirruscha fainneeka Tschab-be Didscha, par kurreu mantahm konkursis noliktß, lai, pee saudeschanas sawas teefas, ceksch starpu no diweem mehnescheem, un prohti lihds rotu Augusta mehnescha beenu schi gabba, ar sawahm prassischana-hm un parahdischanahm peederrigi pee schihs teefas peeteizahs un to tablaku spreedumu sagaida.

Jaunaspiß pagasta teefa 12tâ Zuhni 1826. I

(S. W.) ††† Wimer Diedrikkiß, pagasta wez-zakais.

(Nr. 30.) W. J. Diekmann, pagasta teefas srihweris.

Us pawehleschanu tahs Dohbeles aprinka teefas no zota Zuhli schi gabba buhs to wehl nepahrdohtu pa-liffuschu atstahjumu ta meldera Fischer, prohti III puhru meeschu, galdi, krehfli un wehl zittas leetas, ceksch Wilzes uhdens submallas tam wairak fohlitajam pahrdohht. Tas termins tahs pahrdohschana-s schi atstahjuma irr us 16tu Augusta schi gabba

no Wilzes pagasta teefas noliktß un scheidt par sunna-schanu to pirzeju tohp sunnamu darrihtß.

Wilzes pagasta teefa 26tâ Zuhli 1826. 3

(S. W.) Puhn, pagasta wezzakais.
(Nr. 54.) Jurkiewicz, pagasta teefas srihweris.

Kad scheidt pee Nihzes pagasta teefas 3 audekta gab-bali tanni Zuhni mehnescha schi gabba irr nodohhti, bet tas kam peederr, wehl lihds schim naw peeteizees, tad tas scheidt tohp usaijinahtß, triju mehneschu star-pâ, prohti lihds gtu Oktobera deenai schi gabba, pats atnahkt un ar gelbigahm leezibahm pee schihs teefas parahdiht, ka tas winnam pateesi peederr.

Nihze 9tâ Zuhli 1826. 2

††† Duzmann Dahwid, pagasta wezzakais.
Jürgens, pagasta teefas srihweris.

Bitta fluddina schana.

Wiffas muischas waldischanas un pagasta teefas, appalsch kurrahm laudis dshwo, kas pee Kuffsches muischas peederr, tohp luhgtas, schohs laudis, ja teem ne kahdas leezibas par tam newaid, ka tee pee schihs rewisiohnes no jauna schè irr usrakstitti, bes kaweschanas wiswehlaki lihds 15tu Augusta beenu schi gabba preeksch Kuffsches pagasta teefas aiststelleht. Kuffsche 12tâ Zuhli 1826. I

Naudas, labbibas un prezzu tirus us plazzi. Nihge tanni 26tâ Zuhli 1826.

	Sudraba			Sudraba	
	nauda.	Rb. Rp.		nauda.	Rb. Rp.
3 rubli 74 Kap. papihru naudas gelbeja	I	—	I	—	75
5 — papihru naudas	I	33½	I	—	—
I jauns dahlberis	I	33½	I	—	75
I puhres rudsu . . . . . tappe maksahs ar	I	—	I	—	70
I — kweeschu	I	20	I	—	70
I — meeschu	I	90	I	—	90
I — meeschu = putrainu	I	50	I	—	50
I — ausu	I	75	I	—	75
I — kweeschu = miltu	I	50	I	—	75
I — bihdeletu rudsu = miltu	I	20	I	—	5
I — rupju rudsu = miltu	I	90	I	—	4
I — sinu	I	50	I	—	3
I — linnu = sehklas	I	25	I	—	—
I — kennepu = sehklas	I	—	I	—	—
I — kimmenu	I	75	I	—	—
			I	50	—

50 graschi irr warra jeb papihres rublis un warra nauda stahw ar papihres naudu weena maksâ.

Ist zu drucken erlaubt.

Im Namen der Civiloberverwaltung der Ostprovinzen: J. D. Braunschweig, Censor.
No. 313.